

1. Информация за групата

МАК АД –Група (Групата) включва дружество- майка и неговите две дъщерни дружества (31.12.2022: две) Групата няма инвестиции в смесени дружества.

Дружество-майка

МАК АД е акционерно дружество, регистрирано, с решение N 157 от 01.02.1994 г. на Габровски окръжен съд по фирмено дело 1388/1993г., със седалище гр. Габрово, бул. „Трети март” 9, ЕИК 817059257.

МАК АД е публично дружество съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа и е вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията.

Дъщерни дружества

Към 30.06.2023 г дъщерни дружества в Групата са:

МАК - В ЕООД е търговско дружество, с адрес гр. Габрово бул. Трети март 9, с едноличен собственик Мак АД. Капиталът му е 5 хил лв. Дружеството е регистрирано в Габровския окръжен съд по ф.д. 598/2007 и е вписано в Търговския регистър към Агенция по вписванията, ЕИК 101645909. Основната му дейност е свързана с конфекционирание на изделия (работно облекло и униформи), произведени от МАК АД.

МАК ЕЙЧ ДИ ЕООД е дъщерно дружество, с адрес гр. Габрово бул. Трети март 9, ЕИК 203095120 с едноличен собственик Мак АД. Капиталът на дружеството е 1 хил. лв и е изцяло внесен при регистрацията му на 09.06.2014 в Търговския регистър. Основна дейност на дружеството е хотелиерство и ресторантьорство. С решение на Съвета на директорите дейността на дружеството е временно преустановена от 01.09.2017г.

Основната дейност на Групата е свързана с производство на памучни и тип памучни тъкани и изработка от тях на специализирано работно и униформи облекло.

Производствените мощности на и управлението на Групата са разположени в Габрово.

Съвместни дружества

Към 30.06.2023 г. Групата няма участие в съвместни дружества.

Структура на основния капитал

Към 30.06.2023 г. разпределението на акционерния капитал на дружеството-майка е както следва:

Акционери	Участие
ДЮКЕР ООД, Габрово	79,66%
Георги Димитров Бижев	7,16%
Други юридически лица	4,70%
КЮБИ ЕАД, Габрово	3,04%
Физически лица	5,44%
Общо	100%

МАК АД има едностепенна система на управление със Съветът на директорите (СД) от трима членове. Ръководството на дружеството в лицето на Съвета на директорите има следния състав към 30.06.2023 г.:

МАК АД има едностепенна система на управление със Съвет на директорите (СД) от трима членове. Ръководството на дружеството в лицето на Съвета на директорите има следния състав към 30.06.2023 г.:

Димитър Георгиев Бижев	Председател
Йонко Бориславов Костадинов	Член
Александър Робертов Цанков	Независим член

Дружеството се представлява и управлява от изпълнителния директор инж. Йонко Костадинов.

Одитният комитет подпомага работата на Съвета на директорите, има роля на лица натоварени с общо управление, които извършват мониторинг и надзор над вътрешната контролна система, управлението на риска и системата на финансово отчитане на дружеството.

Одитният комитет има следния състав:

Румяна Пиралкова -регистриран одитор
Христо Николаев
Димитър Бижев

Председател
Член
Член

1.2. Предмет на дейност

Основната дейност на Дружеството е свързана с производство на памучни и тип памучни тъкани. Дружеството произвежда сурови платове и притежава производствени линии за апретурна обработка-багрене, шампиране, както и технологии и възможности за различни облагородителни операции, влючващи: хидро и олиофобирание, ламиниране, антибактериалност, негоримост, обработка против комари и др.

Производствената дейност на дружеството се осъществява и развива в следните направления:

- Производство и допълнителна обработка на тъкани
- Конфекционирание на униформено и работно облекло от произведените тъкани

Производствените мощности на Дружеството са разположени в гр. Габрово.

2.ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ГРУПАТА

2.1.База за изготвяне на финансовия отчет

Годишният финансов отчет е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2022 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еднаква с рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1. т.8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти”(МСС).

За текущата финансова година Дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от СМСС и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

За текущата финансова година Дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от СМСС и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2022 г., не са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството относно принципите, правилата и критериите на представянето и оповестяванията на активите и пасивите.

Новите и/или променените стандарти и тълкувания включват:

Към датата на одобряване за издаване на финансовия отчет са приети изменения в МСС / МСФО в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2022 г. Посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания ръководството е преценило, че не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика, класификацията и стойностите на активите и пасивите във финансовия отчет на дружеството.

•Промени в МСФО 3 Бизнес комбинации (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК). Тези промени актуализират МСФО 3, като заменят препратка към стара версия на Концептуалната рамка за финансово отчитане с последната ѝ актуална версия от 2018 г. Те добавят и изключение от принципа на признаване за пасиви и условни задължения, които попадат в обхвата на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи и КРМСФО 218 Задължения за данъци и такси, както и се прави изрично уточнение, че условните активи не се признават към датата на придобиването. Промените се прилагат перспективно.

•Промени в МСС 16 Имоти, машини и съоръжения (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК). Тези промени забраняват на предприятията да приспадат от разходите си за „тестване дали активът функционира правилно“, които са част от преките разходи, отнасящи се до довеждането на актива до местоположението и състоянието, необходимо за неговата експлоатация по начина, предвиден от ръководството. Нетни приходи от продажби на произведените артикули по време на самото довеждане на актива до това местоположение и състояние предприятието признава и съответните разходи, свързани с тях, в печалбата и загубата за периода съгласно правилата на другите приложими стандарти. Промените уточняват, че тестването дали активът функционира правилно, всъщност представлява оценка дали техническия и физическия статус и демонстрирани възможности за работа на актива са такива, че той да е в състояние да се използва по предназначение при производство, доставка на стоки или услуги, отдаване под наем или за административни цели. Допълнително, предприятията трябва да оповестяват отделно сумите на приходите и разходите, свързани с произведените артикули, които не са резултат от обичайните дейности на предприятието. Промените се прилагат ретроспективно, но само за имоти, машини и съоръжения, които са доведени до местоположението и състоянието, необходими за тяхната експлоатация на или след началото на най-ранния период, представен във финансовия отчет, когато предприятието за първи път прилага изменението.

•Промени в МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК). Промените изясняват, че разходите за изпълнението на задълженията по обременяващ договор са разходите, които са пряко свързани с него, включващи: а) пряк разход на труд и пряк разход на материали; и б) допълнителни разходи, които са пряко свързани с изпълнението на договора по пътя на разпределението – например разпределение на разходи за амортизация на имоти, машини и съоръжения, използвани за изпълнение на този договор. Не се включват административни и други общи разходи, освен ако те не се изрично фактурирани към контрагента по договор. Промените нанасят и дребна корекция в уточненията за признаването на разходите за обезценка на активи, преди да се създаде отделна провизия за обременяващ договор, като подчертават, че това са активи, използвани в изпълнение на договора, а не активи предназначени за договора, каквото е изискването до влизане в сила на промяната. Промените се прилагат за изменения по договори, за които предприятието все още не е изпълнило всички свои задължения към началото на годишния период, през който за първи път ги прилага.

• Годишни подобрения в МСФО 2018-2020 в МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане, МСФО 9 Финансови инструменти, Илюстративен пример 13 към МСФО 16 Лизинг и МСС 41 Земеделие (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК). Тези подобрения внасят частични промени в следните стандарти:

- в МСФО 1 е предоставено облекчение по отношение на дъщерно предприятие, прилагащо за първи път МСФО на по-късна дата от предприятието майка. То оценява в своите индивидуални финансови отчети активите и пасивите по балансовите стойности, които биха били включени в консолидираните финансови отчети на предприятието-майка, по които предприятието майка е придобило дъщерното предприятие. То може в своите финансови отчети да оцени кумулативната разлика от превалутиране за всички дейности в чужбина по балансовата стойност, която би била включена в консолидирания финансов отчет на компанията-майка, на базата на датата на преминаването към МСФО на предприятието-майка, ако не са извършени никакви корекции за целите на процедурите на консолидация и заради ефектите на бизнес комбинацията. Това изменение ще се прилага и за асоциирани и съвместни предприятия, които са предприели същото освобождаване по МСФО 1. Предприятието прилага това изменение за годишните отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022. По-ранното прилагане е разрешено.

- В МСФО 9 е направено уточнение във връзка с таксите, които се включват в “10 процентния тест” за определяне дали при изменение на даден финансов пасив условията на новия или изменения финансов пасив се различават значително от тези на първоначално признатия. Според промените при определянето на тези такси, предприятието включва само тези, платени или получени между заемополучател и заемодател, включително такси, платени или получени от заемополучателя и заемодателя от името на другия. Предприятието прилага промените към финансовите пасиви, които се изменят в началото или след началото на годишния отчетен период, в който предприятието първоначално ги прилага.

- В илюстративен пример 13 към МСФО 16 е премахнато илюстративното отчитане на възстановени от лизингодателя разходи за подобрение на лизингов имот с цел елиминиране на всякакво объркване относно третиране на стимулите по лизинг. Тъй като изменението се отнася за илюстративен пример, който придружава стандарта, а не е част от него, не е посочена дата на влизане в сила.

- В МСС 41 е премахнато изискването предприятията да изключват паричните потоци за плащане на данъци при определянето на справедливата стойност на биологичните активи и земеделската продукция.

Нови и променени стандарти, в сила за по-късни периоди

• **МСС 1 и МСФО Практическо изявление 2 (Изменения)** „Оповестяване на счетоводни политики“. Ще влезе в сила за отчетни периоди започващи на или след 1 януари 2023 г. Измененията в МСС 1 изискват предприятията да оповестяват тяхната съществена информация относно счетоводните политики вместо техните значими счетоводни политики.

Измененията в МСФО Практическо изявление 2 предоставят насоки относно това как да се прилага концепцията за същественост при оповестяванията на счетоводните политики.

• **МСФО 17 Застрахователни договори** (в сила за годишни периоди от 01.01.2023г., приети от ЕК). Този стандарт е изцяло нов счетоводен стандарт за всички видове застрахователни договори, вкл. за някои гаранции и финансови инструменти, като обхваща принципи за тяхното признаване, оценяване, представяне и оповестяване. Той не е приложим за дейността на дружеството, поради което ръководството не е оценявало неговото приложение.

• **Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети** : Оповестяване на счетоводни политики (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приети от ЕК). Тези промени са насочени към критерии за класифициране на задълженията като текущи и нетекущи. Според тях предприятието класифицира задълженията си като текущи или нетекущи в зависимост от правата, които съществуват в края на отчетния период и не се влияе от вероятността дали то ще упражни правото си да отложи уреждането на задълженията. Промените уточняват, че под „уреждане“ на задължения се има предвид прехвърлянето на трета страна на парични средства, инструменти на собствения капитал, други активи или услуги. Класификацията не се отнася за деривативите в конвертируеми пасиви, които сами по себе си са инструменти на собствения капитал. Промените се прилагат ретроспективно.

• **Промени в МСС 8 Счетоводна политика**, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приети от ЕК)

Измененията предоставят насоки как предприятията следва да разграничават промените в счетоводни политики от промените в счетоводни оценки. Това разграничаване е важно, тъй като промените в счетоводни оценки се прилагат проспективно само към бъдещи транзакции и други бъдещи събития, а промените в счетоводни политики се прилагат основно и ретроспективно към минали транзакции и други минали събития.

• **МСС 12 (Изменения) „Отсрочени данъци, свързани с активи и пасиви**, възникващи при единична транзакция” е публикуван от СМСС през май 2022 г.

Очаква се приемане от Европейската комисия. Ще влезе в сила за отчетни периоди започващи на или след 1 януари 2023 г.

При определени обстоятелства, предприятията са освободени от признаването на отсрочени данъци, когато признават активи или пасиви за първи път. Преди измененията съществуваше определена несигурност относно това дали освобождаването се прилага към транзакции като лизинг и задължения за извеждане от употреба – транзакции, при които предприятията признават както актив, така и пасив.

Измененията поясняват, че това освобождаване не се прилага и от предприятията се изисква да признават отсрочени данъци при такива транзакции

Консолидираният финансов отчет на дружеството е изготвен на база историческата цена. Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в индивидуалния финансов отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни).

2.1.А. Принципи на консолидацията

Консолидираният финансов отчет включва финансовите отчети на дружеството-майка, дъщерните дружества, съвместните дружества и асоциираните дружества, изготвени към 31

декември, която дата е датата на финансовата година на Групата. При консолидацията е прилаган подходът на “икономическо предприятие”, като за оценката на неконтролиращото участие при бизнес-комбинации и други форми на придобивания на дъщерни дружества е избран методът на “пропорционален дял в нетните активи”.

Финансовите отчети на дъщерните, съвместните и асоциираните дружества за целите на консолидацията са изготвени за същия отчетен период, както този на дружеството-майка и при прилагане на единна счетоводна политика.

2.1.Б.Консолидация на дъщерни дружества

В консолидирания финансов отчет отчетите на включените дъщерни дружества са консолидирани на база на метода “пълна консолидация”, ред по ред, като е прилагана унифицирана за съществените обекти счетоводна политика. Инвестициите на дружеството-майка са елиминирани срещу дела в собствения капитал на дъщерните дружества към датата на придобиване. Вътрешно-груповите операции и разчети са напълно елиминирани, вкл. нереализираната вътрешногрупова печалба или загуба. Отчетен е и ефектът на отсрочените данъци при тези елиминиращи консолидационни записвания.

Дяловете на съдружници - трети лица в дъщерните дружества, извън тези на акционерите на дружеството-майка, са посочени самостоятелно в консолидирания отчет за финансовото състояние, консолидирания отчет за всеобхватния доход и отчета за промените в собствения капитал като “неконтролиращо участие”. Неконтролиращото участие съдържа: а) сумата на дела на акционерите (съдружниците) - трети лица към датата на консолидацията за първи път в справедливата (намерената стойност) на всички разграничими придобити активи, поети пасиви и условните (изкристализирани) задължения на всяко от съответните дъщерни дружества, определена (на база дела) чрез пропорционални метод, и б) изменението на сумата на дела на тези лица в собствения капитал на всяко от съответните дъщерни дружества от първата им консолидация до края на текущия отчетен период.

2.2.Сравнителни данни

Групата представя сравнителна информация в този консолидиран финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.3. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционална и отчетна валута на представяне на финансовия отчет на Групата е българският лев. От 1.07.1997 г. левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към германската марка в съотношение BGN 1 : DEM 1, а с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз - с еврото в съотношение BGN 1.95583 : EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, като се третира като “други доходи/(загуби) от дейността” (в печалбата или загубата за годината) и се представят нетно.

2.4. Приходи

Общи положения

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху стоките или услугите се прехвърля на клиента в размер, който отразява възнаградението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги.

Като цяло Дружеството е достигнало до заключение, че то е принципал в договореностите си за приходи, тъй като обикновено Дружеството контролира стоките или услугите преди да ги прехвърли към клиента.

Дружеството признава приходи, когато удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърли обещаната стока или услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, след като клиентът получи контрол върху този актив.

Оценка на договор с клиент

Договор с клиент е налице само когато при влизането му в сила той има търговска същност и мотив, страните са го одобрили, ангажирали са се да го изпълнят и съществува вероятност възнаграждението, на което дружеството има право при изпълнение задълженията си за изпълнение, да бъде получено.

Дружеството признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор.

Дружеството разглежда дали в договора съществуват други обещания, които са отделни задължения за изпълнение, за които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката.

След като бъде удовлетворено задължение за изпълнение, Дружеството признава като приход стойността на цената на сделката (което изключва приблизителни оценки на променливото възнаграждение, съдържащо ограничения), която е отнесена към това задължение за изпълнение.

Договорите на дружеството с клиенти обичайно включват едно единствено задължение за изпълнение.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на който Дружеството очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху добавената стойност). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми, или и двете.

При определяне на цената на сделката се взема предвид влиянието на променливо възнаграждение, наличието на значителни компоненти на финансирането, непаричното възнаграждение и възнаграждението, дължими на клиента (ако има такива). Променливото възнаграждение се включва в цената на сделката само доколкото е много вероятно, че няма да настъпи съществена корекция в признатите кумулативно приходи. Променливото възнаграждение по договор с клиент е отстъпки в цената, кредити, стимули, бонуси за резултати, право на връщане. Договорите с клиенти на дружеството не съдържат променливо възнаграждение. Цените по договори с клиенти са фиксирани цени и не съдържат променливо възнаграждение.

При оценка на събираемостта се вземат предвид всички релевантни факти и обстоятелства по сделката, вкл. минал опит, обичайни бизнес практики, публикувани правила и направени изявления от страна на Дружеството, обезпечения и възможности за удовлетворяване.

Оценяване на приходите по договори с клиенти

Признаване на основни видове приходи по договори с клиенти

Приходи от услуги

Приходите от предоставяне на услуги се признават в счетоводния период, през който са предоставени услугите. Дружеството прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Ако към края на отчетния период услугата по договора не е изцяло извършена приходите се признават въз основа на действителната услуга, предоставена до края на отчетния период, като пропорционална част от общите услуги, които трябва да бъдат предоставени, тъй като клиентът получава и консумира ползите едновременно. Клиентът заплаща предоставените услуги въз основа на клаузите, заложените в конкретния договор, обичайният срок за плащане на възнаграждението е до 30 дни след предоставяне на услугите.

Приходи от продажби на стоки, готова продукция и други краткотрайни активи

Приходите от продажби на краткотрайни активи и материали се признават в момента, в който е прехвърлен контрола върху продаваните активи. Доставка възниква, когато активите са били изпратени на клиента, рисковете от потенциални загуби са прехвърлени на купувача и или той е приел активите в съответствие с договора за продажба. Обичайният срок за плащане е до 30 дни след доставката.

Други приходи/доходи

Други приходи и доходи се признават, когато се установи правото на тяхното получаване. Това са приходи от предоставени инвестиционни имоти и дълготрайни материални активи на оперативен лизинг и се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към позиция/статия „приходи“. Приходите от наеми /оперативен лизинг/ се признават на времева база за срока на договора в съответствие с МСФО 16 „Лизинг“.

Финансови приходи

Финансовите приходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, и се състоят от: приходи от лихви по предоставени заеми, дивиденди от капиталови инвестиции, печалба от курсови разлики по монетарни позиции.

Приходите от лихви се изчисляват чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху брутната балансова стойност на финансовите активи,

Финансовите приходи се представят отделно от финансовите разходи на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.5. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, и до степента, до която това не би довело за признаване на активи/пасиви, които не отговарят на определенията за такива съгласно МСФО.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се представят отделно в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се състоят от: разходи за лихви по получени заеми, банкови такси по заеми и гаранции, нетна загуба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута, разходи/загуби от сделки с инвестиции в ценни книжа и дялове и обезценки на предоставени търговски заеми.

Финансови разходи

Финансовите разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, като се посочват отделно от финансовите приходи и се състоят от: разходи за лихви по получени заеми, разходи за лихви по финансов и оперативен лизинг, банкови такси по заеми и гаранции, нетна загуба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута.

Финансовите разходи се представят отделно от финансовите приходи на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.6. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени по:

* преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка за земи и сгради;

* по историческа цена на придобиване (себестойност) намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка за останалите дълготрайни материални активи.

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци, разходи за капитализирани лихви за квалифицирани активи и др.

При придобиване на имоти, машини и оборудване при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

Дружеството е определило стойностен праг от 700 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването е модела на преоценената стойност по МСС 16 – преоценена стойност, намалена с последващо начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Когато тяхната справедлива стойност се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката може да се извършва по-често.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Срокът на ползване по групи активи е както следва:

- сгради – 25-40 г.
- съоръжения и предавателни устройства – 5-25 г.
- машини и оборудване – 4-10 г.
- компютри и мобилни устройства – 2г.
- транспортни средства 4 г.
- стопански инвентар – 7 г.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи се преглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и оборудването е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако за дадения актив не е формиран преоценен резерв. Тогава обезценката е за сметка на този резерв и се представя в отчета за всеобхватния доход (към статиите на другите компоненти на всеобхватния доход), освен ако тя не надхвърля неговия размер (на резерва), и надвишението се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Дълготрайните материални активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Частта от компонента “преоценен резерв”, отнасяща се за продадения

актив, се прехвърля директно към компонента “неразпределена печалба” в отчета за промените в собствения капитал.

2.7. Нематериални активи

Други нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи.

Срокът на ползване по групи активи е както следва:

- за програмни продукти – 2 г.;
- за търговски марки – 7 г.;
- за други нематериални активи – 4 г.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат към датата на прехвърляне на контрола към получателя на актива. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериалните активи” се определят чрез сравняването на възнаграждението, на което дружеството очаква да има право (приходите от продажбата) и балансовата стойност на актива към датата на която получателят получава контрол върху него. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.8. Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са тези имоти, които дългосрочно се държат от дружеството за доходи от наеми и/или заради вътрешното увеличение на тяхната стойност.

Инвестиционните имоти се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “инвестиционните имоти” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Трансфери от и към групата “инвестиционни имоти” се прави, когато има промяна във функционалното предназначение и цели на даден имот. В случай на прехвърляне от “инвестиционни имоти” към “имоти за използване в собствената дейност” активът се завежда в новата си група по намерена историческа цена, която представлява справедливата му стойност към датата на прехвърлянето. Обратно, когато от “имоти за използване в собствената дейност” има прехвърляне към “инвестиционни имоти”, активът се оценява по справедливата му стойност към датата на прехвърлянето, като разликата до балансовата му стойност се представя като компонент на отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и се представя към “преоценъчен резерв – имоти, машини и оборудване” в отчета за промените в собствения капитал.

2.9. Инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества

Дългосрочните инвестиции, под формата на акции в дъщерни дружества, са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), която представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията, намалена с натрупаната обезценка.

Притежаваните от дружеството инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества подлежат на ежегоден преглед за обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

При покупка и продажба на инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества се прилага “датата на сключване” на сделката.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от съответния конкретен тип инвестиции. Печалбата/(загубата) от продажбата им се представя съответно към “финансови приходи” или “финансови разходи” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Приходи от дивиденди

Приходите от дивиденди, свързани с дългосрочните капиталови инвестиции, представляващи акции в други дружества (неконтролиращо участие), се признават като текущи приходи и представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината за годината) към статията „финансови приходи”.

2.9. Материални запаси

Материалните запаси са оценени във финансовия отчет както следва:

- суровини, материали и стоки - по по-ниската от: доставната себестойност (цена на придобиване) и нетната реализируема стойност;
- готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство - по по-ниската от: производствената себестойност и нетната реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт от материалните запаси в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

- суровини, материали и стоки – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване/продажба вид;
- готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство – всички необходими производствени разходи, които формират производствената себестойност, като в нея се включват преките разходи за материали и труд и приспадащата се част от общопроизводствените разходи (променливи и постоянни), с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси. Включването на условно постоянните общопроизводствени разходи в производствената себестойност на произвежданата готова продукция, полуфабрикатите и незавършеното производство се извършва на базата на нормален капацитет, определен на база обичаен средно поддържан обем, потвърждаван с плана по производството.

При употребата (влагане и продажбата) на материалните запаси те се изписват текущо като се използва методът на средно-претеглената стойност (себестойност).

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.11. Търговски и други вземания

Салда по договори

Търговското вземане представлява правото на Дружеството да получи възнаграждение в определен размер, което е безусловно (т.е., преди плащането на възнаграждението да стане дължимо е необходимо единствено да изтече определен период от време).

Като актив по договор дружеството представя правото да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които е прехвърлило на клиент, което не е безусловно.

Като пасив по договор дружеството представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора.

Счетоводната политика относно последваща оценка на вземания по договори с клиенти е представена в т. 2.22.

2.12. Лихвоносни заеми и други предоставени финансови ресурси

Всички заеми и други предоставени финансови ресурси се отчитат първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и предоставени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други предоставени ресурси, последващо са оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други суми, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи (лихви) или разходи през периода на амортизация или когато вземанията се погасят, отпишат или редуцират. Лихвоносните заеми и други предоставени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да събере вземането си в срок над 12 месеца от края на отчетния период (*Приложение № 2.24*).

2.13. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности, разплащателните сметки и краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е до 3 месеца.

Последващо оценяване

Паричните средства и еквиваленти в банки се представят последващо по амортизирана стойност намалена с натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите, свързани с кредити, обслужващи текущата дейност (за оборотни средства), се включват в оперативна дейност;
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи от чуждестранни доставчици се посочва на позиция “платени данъци”, а при доставка на дълготрайни активи от страната се посочва на позиции “покупка на имоти, машини и оборудване”, “покупка на нематериални активи” и “покупка на инвестиционни имоти” към паричните потоци от инвестиционната дейност;
- постъпленията и плащанията от и по овърдрафти са показани брутно от дружеството;

2.14. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

2.15. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси се отчитат първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други привлечени ресурси, са последващо оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови разходи (лихви) или приходи през периода на амортизация или когато задълженията се отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.16. Лизинг

Финансов лизинг

Лизингополучател

Финансовият лизинг, при който се трансферира към дружеството съществената част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска - по сегашната стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и приспадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови разходи (лихва) на база ефективен лихвен процент.

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива и в рамките на лизинговия срок.

Лизингодател

Финансовият лизинг, при който се трансферира извън дружеството съществената част от всички рискове и стопански изгоди, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се изписва от състава на стоките на лизингодателя и се представя в отчета за финансовото състояние като вземане със стойност, равна на нетната инвестиция от лизинга. Нетната инвестиция в лизинговия договор представлява разликата между сбора от минималните лизингови плащания по договора за финансов лизинг и негарантираната остатъчна стойност, начислена за лизингодателя, и незаработения финансов доход. Разликата между балансовата стойност на отдадения под финансов лизинг актив и незабавната (справедливата му продажна) стойност се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в началото на лизинговия договор (при предаването на актива) като доход от продажба.

Признаването на заработения финансов приход като текущ лихвен приход се основава на прилагането на метода на ефективната лихва.

Оперативен лизинг Лизингополучател

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това активът не се включва в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив. Поради това този актив продължава да е включен в състава на неговите дълготрайни материални активи като амортизацията му за периода се включва в текущите разходи на лизингодателя.

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

Лизингови дейности на дружеството и начина на тяхното отчитане

Дружеството наема транспортни средства. Договорите за лизинг за транспортни средства се сключват за фиксиран период от 4-5 години. Срокът на лизинга е определен на ниво отделен договор. За договори за лизинг на транспортни средства е определило, че срокът на лизингите са реално определените в договора срокове. Договорите за лизинг не съдържат клауза задължителни показатели и съотношения. Лизинговите базови активи не могат да бъдат използвани като обезпечение по други договори. Дружеството няма действащи лизингови договори за преотдаване на лизинг на активи с право на ползване и не са извършвани сделки за продажби с обратен лизинг .

Краткосрочни лизингови договори са лизингови договори, чийто срок е до 12 месеца, включително. Договорите за нает имот от Дружеството е краткосрочен, съгласно условията на договора и опциите за удължаване и прекратяване.

Опции за удължаване и опции за прекратяване

Опции за удължаване и прекратяване са включени в част от договорите за лизинг на транспортни средства. Тези опции са включени с цел максимално да се увеличи гъвкавостта при управлението на договорите. Основна част от опциите за удължаване и прекратяване могат да бъдат упражнени по взаимно съгласие от лизингодателя и лизингополучателя.

Потенциалните изходящи бъдещи парични потоци не са включени в задълженията за лизинг, защото ръководството на Дружеството преценява, че не налице значителна степен на сигурност, че договорите за лизинг ще бъдат удължени.

Тези предположения се преразглеждат, ако настъпи значително събитие или значително обстоятелство, което оказва влияние върху предположенията и ако това събитие е в рамките на контрола на Дружеството.

Лизингови дейности на дружеството и начина на тяхното отчитане

Дружеството като лизингодател на оперативен лизинг

Дружеството отдава при условията на оперативен лизинг част от притежаваните инвестиционно имоти и част от имоти.

На оперативен лизинг са отдадени следните активи на дружеството през 2023 и 2022 г:

	Сгради	Машини и оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар и други	Общо
Отчетна стойност към:					
01.01.2023	3,509	534		266	4,309
Увеличения/придобити	-			-	
30.06.2023	3,509	534		266	4,309
Натрупана амортизация към:					
01.01.2023	699	248		131	1,078
Разходи за амортизация	46	18		9	73
Отписана амортизация					
30.06.2023	745	266		140	1,078
Балансова стойност 01.01.2023	2,810	286		135	3,231
Балансова стойност 30.06.2023	2,764	268		126	3,158

На оперативен лизинг са отдадени следните активи на дружеството през 2022 г:

	Сгради	Машини и оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар и други	Общо
Отчетна стойност към:					
01.01.2022	3,509	534		266	4,309
Увеличения/придобити	-			-	
31.12.2022	3,509	534		266	4,309
Натрупана амортизация към:					
01.01.2022	612	213		113	938
Разходи за амортизация	87	35		18	140
Отписана амортизация					

31.12.2022	699	248	131	1,078
Балансова стойност 01.01.2022	2,897	321	154	3,371
Балансова стойност 31.12.2022	2,810	286	135	3,231

В предходната година, дружеството като лизингодател е признавало и представляло в Баланса към „Инвестиционни Имоти „ дълготрайни материални активи по договор за опретивен лизинг .

Срокът на лизинга е определен на ниво отделен договор. Всички договори за оперативен лизинг не съдържат условия за преразглеждане на клаузите по договора, в случай, че лизингополучателят упражни неговите опции за подновяване. Лизингополучателят няма опция за придобиване на имота след изтичане на срока на лизинга. Договорите за оперативен лизинг не съдържат клауза със задължителни показатели и съотношения. Лизинговите активи не могат да бъдат използвани като обезпечение по други договори. Дружеството няма действащи лизингови договори за преотдаване на лизинг на активи с право на ползване и не са извършвани сделки за продажби с обратен лизинг .

Негарантираната остатъчна стойност не представлява значителен риск за дружеството, и тъй като са свързани с имоти, в местонахождение, в което се наблюдава постоянно увеличение на стойността през последните 2 години. Дружеството няма индикации, че тази ситуация ще се промени.

Приходите от оперативен лизинг включени в отчета за всеобхватния доход са следните:

	062023	062022 г.
Приходи по фиксинари плащания -приложение	135	81
Приходи по променливи лизингови плащания, различни от индекси и проценти		
Общо :	135	81

2.17. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми за уреждане в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналот е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумите за самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на дружеството като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ), фонд “Гарантиране вземания на работниците и служителите” (ГВРС) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО) .

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма

правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд. Дължимите от дружеството вноски по плановете с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда дружеството в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на финансовия отчет, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им, се представя в отчета за всеобхватния доход като: а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба, по статия „разходи за персонал”, а б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи”. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиран в България, където функционира и самото дружество.

Доходи при напускане

Съгласно местните разпоредби на трудовото и осигурително законодателство в България, дружеството като работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране определени видове обезщетения.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база публично анонсиран план, вкл. за реструктуриране, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.18. Акционерен капитал и резерви

Дружеството е акционерно и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на **акционерен капитал**, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на дружеството. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава, дружеството е длъжно да формира и резерв **“фонд Резервен”**, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, определена по решение на Общото събрание на акционерите;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

Преоценъчният резерв – имоти, машини и оборудване е формиран от:

- положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините и оборудването и техните справедливи стойности към датата на извършване на всяка преоценка; и
- положителната разлика между балансовата стойност на имоти, отчитани в групата “имоти, за използване в собствена дейност”, и тяхната справедлива стойност на датата, на която те се трансферират в групата на “инвестиционни имоти”.

Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв.

Преоценъчният резерв се прехвърля към компонента „ натрупани печалби”, когато активите се отписват от отчета за финансовото състояние или са напълно амортизирани.

Преоценъчният резерв покрива обезценки на активите, с които той е свързан. Той може да бъде използван при реализацията на дивидентната и капиталова политика на дружеството само след прехвърлянето му към компонента ”неразпределена печалба”.

2.19. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал на друго предприятие.

2.19.1. Финансови активи

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според които те впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на съответния финансов актив и бизнес модела на Дружеството за неговото управление.

Бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи отразява начина, по който Дружеството управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци са резултат на събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансовите активи, или и двете.

Оценяване

Дружеството първоначално оценява финансовите активи по справедлива стойност, а в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, се добавят преките разходи по сделката. Изключение са търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране - те се оценяват на база цената на сделката, определена съгласно МСФО 15 и издадената фактура.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи се класифицират в следните категории:

- Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност;
- Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (с прекласификация в печалбата или загубата);

През текущия период Дружеството отчита финансови активи в една от тези категории – финансови активи по амортизирана стойност .

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Дружеството оценява финансовите активи по амортизирана стойност когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

- финансовият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него, и
- условията на договора за финансовия актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Ръководството на Дружеството е преценило, че финансовите активи представляващи парични средства в банки, лихвоносни вземания от свързани предприятия, търговски вземания и други вземания (т.е. вземания по търговски кредити и други) се държат от Дружеството с цел получаване на договорените парични потоци и се очаква да доведат до парични потоци, представляващи единствено плащания на главница и лихви според прилагания бизнес модел.

Отписване

Финансов актив се отписва от отчета за финансовото състояние на Дружеството когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Дружеството е поело задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне. В този случай Дружеството признава и свързаното с това задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Дружеството е запазило.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от: първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаградението, което може да се изиска Дружеството да изплати.

Обезценка на финансови активи

Дружеството признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се изчисляват като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент.

Към всяка отчетна дата то определя дали дълговият инструмент се преценява като такъв с нисък кредитен риск, като използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. При тази оценка Дружеството преразглежда вътрешния кредитен рейтинг на дълговия инструмент. В допълнение Дружеството преценява дали съществува значително увеличение на кредитния риск, когато плащанията по договора са в просрочие над 30 дни.

Дружеството счита даден финансов инструмент за такъв в неизпълнение, когато договорните плащания са в просрочие в продължение над .60,90,180,270 ..дни. В определени случаи, обаче, то може да разглежда даден финансов актив като такъв в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Дружеството да получи пълния размер на неиздължените суми по договора, преди да се вземат под внимание каквито и да било кредитни подобрения, държани от него. Финансови активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

За изчисляване на очакваните кредитни загуби на търговските вземания и активите по договори с клиенти Дружеството е избрало и прилага опростен подход на база матрица за изчисление на очаквани кредитни загуби и не проследява последващите промени в кредитния им риск. При този подход то признава коректив (провизия за обезценка) въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата. Дружеството е разработило и прилага матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирани с

прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за икономическата среда и за които е установена взаимовръзка с процента на кредитните загуби.

2.19.2 Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценяване

Финансовите пасиви на дружеството включват търговски и други задължения, заеми и други привлечени средства, включително и банкови овърдрафти. При първоначалното им признаване обичайно те се класифицират като пасиви по амортизирана стойност.

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и търговски и други задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация. Обичайно те се класифицират и оценяват по амортизирана стойност.

Класификационни групи

Получени заеми и други привлечени средства

След първоначалното им признаване, дружеството оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато съответният финансов пасив се отписва, както и чрез амортизацията на база ефективен лихвен процент.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията се включва като “финансов разход” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Отписване

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитодател при по същество различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата балансовата стойност на финансовия пасив, уреден или прехвърлен на друга страна в пари и/или непарични активи се признава в печалба и загуби за годината.

2.20. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата на дружеството са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка в България за 2023 г. е 10 % (2022 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики на дружеството към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на баланс и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или капиталова позиция в отчет за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансовата капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата (РБългария), в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на Групата се представят нетно срещу негови отсрочени данъчни пасиви, когато и доколкото то се явява за тях данъчния платец в съответната юрисдикция (РБългария), и то тогава и само тогава, когато дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данъците върху печалбата.

Към 30.06.2023 г. отсрочените данъци върху печалбата на Групата са оценени при ставка, валидна за 2023 г., която е в размер на 10% (31.12.2022 г.: 10%).

2.21. Правителствени финансираня

Правителственото финансиране представлява различни форми на предоставяне на безвъзмездни средства от държавата (местни и централни органи и институции) и/или междуправителствени споразумения и организации.

Правителствените финансираня (общински, държавни и международни, вкл. по реда на използване на Европейските фондове и програми) се признава първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от дружеството, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията по дарението.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, пропорционално на размера на признатата в разходите амортизация.

2.22. Нетна печалба или загуба на акция

Нетната печалба или загуба на акция се изчислява като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

При капитализация, бонус емисия или разделяне, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения най-ранен период.

Нетна печалба или загуба на акции с намалена стойност не се изчисляват, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност.

Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки

В резултат на несигурността, присъща на деловата дейност, много статии от финансовите отчети не подлежат на прецизна оценка, а само на приблизителна оценка. Приблизителните оценки се оценяват въз основа на най-актуалната налична и надеждна информация.

Използването на разумни приблизителни оценки представлява основен елемент в изготвянето на финансовите отчети и не намалява тяхната достоверност. Прилагането на Международните стандарти за финансово отчитане изисква от ръководството да приложи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки при изготвяне на финансовите отчети и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те се извършват на основата

на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към края на отчетния период. Действителните резултати биха могли да се различават от представените във финансовите отчети

Дадена приблизителна оценка подлежи на преразглеждане, ако настъпят промени в обстоятелствата, на които се основава, или в резултат от получена нова информация или допълнително натрупан опит. Преразглеждането на приблизителната оценка не се свързва с предходни периоди и не представлява корекция на грешка.

Всяка промяна в прилаганата база за оценяване се третира като промяна в счетоводната политика, а не в счетоводната приблизителна оценка.

Когато е трудно да се направи разграничение между промяна в счетоводната политика и промяна в счетоводната приблизителна оценка, промяната се приема като промяна на счетоводната приблизителна оценка.

Ефектът от промяната в счетоводна приблизителна оценка се признава перспективно чрез включването му в печалбата или загубата за периода на промяната, ако промяната засяга само този период или периода на промяната и бъдещи периоди, ако промяната засяга и двата.

Дотолкова, доколкото промяната в счетоводната приблизителна оценка води до промени в активите и пасивите, или се отнася до компонент от капитала, тя се признава чрез коригиране на балансовата стойност на свързания актив, пасив или компонент от капитала в периода на промяната.

2.23. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

Обезценка на вземания

Дружеството прилага модела на очакваните кредитни загуби за целия срок на всички търговски вземания, използвайки опростения подход, допускан от МСФО 9, и на база матричен модел за процента на загубата.

Обезценка на материални запаси

В края на всяка финансова година дружеството извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материални запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, дружеството обезценява материалните запаси до нетна реализируема стойност.

В резултат на направените прегледи и анализи през 2022 г. не е отчетена обезценка на материалните запаси .

Актьорски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актьори, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор. В резултат на направените изчисления към 31.12.2022 г. е отчетено задължение за дългосрочни доходи на персонала в размер на 305 хил. лв. (дългосрочна част -226 хил. лв. и краткосрочна – 49 хил. лв.) (31.12.2021 г.: 228 хил. лв., дългосрочна част -214 хил. лв. и краткосрочна – 14 хил. лв.) (Приложение №28). Актьорските доклади са изготвени от лицензиран актьор Божидар Иванов Първанов Сертификат 2-ОА/19.04.2007г.

Обезценка на инвестиции в дъщерни дружества

На всяка дата на отчета за финансовото състояние ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции в дъщерни дружества. Изчисленията са направени от ръководството.

В резултат на направените изчисления през 2023 г. не е установена необходимост от признаване на обезценка .

Към датата на изготвяне на финансовия отчет ръководството на Дружеството прави оценка на способността на предприятието да продължи дейността си като действащо. При оценка дали предположението за действащо предприятие е уместно, ръководството взема предвид цяла налична информация за бъдещото, за най-малко, но без да се ограничава до 12 месеца от края на отчетния период. В резултат от оценката на ръководството, този финансов отчет е изготвен на база на принципа на действащото предприятие.

МАК АД – ГРУПА
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАН МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ КЪМ 30.06.2023 г.

3. ПРИХОДИ

Основните приходи от договори с клиенти на дружеството за отчетния период по географски райони включват:

	<u>06/ 2023</u>	<u>06/ 2022</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Продажби в България	9,746	4,209
Продажби в чужбина (Европа)	16,745	4,975
Общо приходи от продажби	<u>26,491</u>	<u>9,184</u>

3.1. ПРИХОДИ ОТ ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Приходи от продажби на продукция	24,500	8,950
Приходи от продажби на стоки	-	-
Приходи от продажби на услуги	1,644	94
	<u>26,144</u>	<u>9,044</u>

Продажбите на продукция включват тъкани и крайни изделия от тях за пазара (конфекция на работно и специализирано униформено облекло).

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Продажби на тъкани	2,563	3,084
Продажби на конфекция от тъкани, собствено производство	21,690	5,866
Продажби на прежда	247	-
Общо приходи от продажби на продукция	<u>24,500</u>	<u>8,950</u>

3.1.1. ПРИХОДИ ОТ КОНФЕКЦИЯ /КРАЙНИ ИЗДЕЛИЯ/

Приходи от конфекция (крайни изделия) включват предимно вътреобщностни доставки на униформено армейско и специализирано полицейско работно облекло, произведено от дъщерното дружество МАК-В ЕООД, с плат производство на майката - МАК АД . Приходите от конфекция включват:

артикул	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Шалчета	-	393
Шалче трико	1	
Ризи униформени	2849	302
Панталони и гащеризони униформени	4,590	4,448
Шапки униформени	394	308
Чокъл	39	-
Тунки и престилки	225	253
Тунки	-	
Наръкавни знаци	4	
Чанти, торби (текстилни аксесоари за път)	6,732	856
Калъфи за бижута и химикали	1,596	
Яке	4,727	1,653
Рокли-работно облекло	83	300
Калъф за раница	-	608
Разделители за куфари	96	
Пуловер, полошърт	222	
Специализирани костюми	76	

МАК АД – ГРУПА
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАН МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ КЪМ 30.06.2023 г.

Гамаша	-	-
Машини шевни	-	-
Други	56	293
	21,690	5,866

Приходи от услуги включват предимно изработка на ишлеме на униформено армейско облекло:

артикул	06/2023	06/2022
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Ризи и панталони униформени	1,493	54
Хастар за куфар	44	-
Обработка на плат на ишлеме (печатане, багрене, промазване)	37	30
Разработка на десени, шампи и модели	-	5
Други	14	5
	1,644	94

Салда по договори с клиенти са както следва:

	06/2023	12/ 2022
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Вземания по договори с клиенти- трети лица, нетно от обезценка	3,309	1,416
	3,309	1,416

Увеличението/намалението на търговските вземания по договори с клиенти, в т.ч. вземанията от свързани лица е в резултат на увеличение/намаление на обемите на дейността.

3.3. ДРУГИ ДОХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА

	2023	2022
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Приходи от наеми	135	81
Приходи от продажби на материали	113	31
Приходи от продажби на ДМА	64	-
Неустойки от доставчици	-	-
Отписани задължения	-	5
Други	35	23
	347	140

4. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ

	2023	2022
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Основни материали	(3,886)	(2,889)
Спомагателни материали	(2,729)	(1,161)
Горивни и смазочни материали	(625)	(763)
Резервни части	(107)	(93)
Ел. енергия	(346)	(582)
Вода	(30)	(25)
Офис материали	(21)	(8)
Материали за ДМА	(1)	(1)

МАК АД – ГРУПА
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАН МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ КЪМ 30.06.2023 г.

Оборудване обзавеждане	(10)	(-)
Предпазна храна	(32)	(28)
Разходи Ковид-19	-	(-)
Опаковъчни материали	(113)	(47)
Други материали	(62)	(23)
	(7,924)	(5,620)

5. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

	2023	2022
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Подизпълнители	(6,677)	(1,856)
Нает транспорт	(243)	(98)
Текущ ремонт, машини и сгради	(24)	(30)
Съобщителни услуги	(33)	(29)
Застраховки	(33)	(37)
Данъци и такси	(57)	(37)
Строително-монтажни работи	(12)	(3)
Наеми	(23)	(12)
Анализ тъкани	(192)	(169)
Пречистване вода	(2)	(4)
Граждански договори	(5)	
Комисионни	(146)	(87)
Консултантски услуги	(79)	(29)
Одиторски и юридически услуги	(24)	(16)
Абонаментна поддръжка	(42)	(45)
Обработка отпадъци	(12)	(21)
Разходи Ковид-19		(1)
Щампа	(502)	
Ситопечат	-	-
Трансфер	(2)	-
Бродерии	(7)	
Кроене	(10)	
Шивашки	-	-
Пакетиране	(23)	
Други	(56)	(120)
	(8,198)	(2,594)

Възнаграждението за независим финансов одит е включено в „Одиторски и юридически услуги“ и е в размер на 13,5 хил. лв без ДДС. Дружеството не е получавало през отчетния период данъчни консултации от одитора или други, несвързани с одита услуги.

6. РАЗХОДИ ЗА АМОРТИЗАЦИЯ

	2023	2022
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Разходи за амортизации на ДМА	(683)	(566)
Разходи за амортизация на Инвестиционни имоти	(73)	(80)
Разходи за амортизации на НДМА	(5)	(1)
	(761)	(647)

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛ

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Възнаграждения	(2,103)	(1,631)
Възнаграждения по проект Еразъм +		
Разходи за социални осигуровки	(428)	(320)
Начислени суми за неизползвани отпуски и осигуровки върху тях		
Начислени суми за дългосрочни задължения на персонала при пенсиониране (Приложение 28)		
	<u>(2,531)</u>	<u>(1,951)</u>

8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Командировки	(57)	(33)
Представителни	(9)	(9)
Социални	(16)	(18)
Дарения	(14)	(2)
Отписани взамания	(2)	(-)
Брак ДМА	(2)	(-)
Данъци върху разходи	(4)	(2)
Неустойка и глоби	(125)	(19)
Други	(10)	(2)
	<u>(239)</u>	<u>(85)</u>

9. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Приходи от лихви	-	-
Положителни валутно-курсови разлики	40	43
	<u>40</u>	<u>43</u>

10. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Разходи за лихви по получени заеми за оборотни средства	(55)	-
Разходи за лихви по договор за лизинг	(2)	-
Отрицателни валутно- курсови разлики	(30)	(22)
Банкови комисионни и такси по акредитиви	(1)	(5)
Банкови комисионни и такси за отпуснати кредити	(8)	(-)
Банкови такси по парични преводи	(9)	(5)
	<u>(105)</u>	<u>(32)</u>

АКТИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Временна разлика	31.12.2020		Движение на отсрочените данъци 2021г.				31.12.2021	
	Данъчна основа	Временна разлика	увеличение		намаление		Данъчна основа	Временна разлика
			Данъчна основа	Временна разлика	Данъчна основа	Временна разлика		
Активи по отсрочени данъци								
Начисления за неизползван платен отпуск	180	18	195	19	154	15	218	22
Начисления за задължения към персонала при пенсиониране	213	21	100	10	86	9	227	22
Финансиране за дълготрайни активи	585	59	-	-	189	19	396	40
Начисления за неизплатени доходи на физически лица	18	2	15	1	15	1	18	2
Общо активи:	996	100	310	30	444	44	859	86

Временна разлика Активи по отсрочени данъци	31.12.2021		Движение на отсрочените данъци 2022г.				31.12.2022	
	Данъчна основа	Временна разлика	увеличение		намаление		Данъчна основа	Временна разлика
			Данъчна основа	Временна разлика	Данъчна основа	Временна разлика		
Начисления за неизползван платен отпуск	218	22	216	22	192	19	242	25
Начисления за задължения към персонала при пенсиониране	227	22	41	4	32	3	236	23
Финансиране за дълготрайни активи	396	40	-	-	173	17	223	23
Начисления за неизплатени доходи на физически лица	18	2	21	2	15	2	24	2
Общо активи:	859	86	278	28	412	41	725	73

Данъчни активи се признават само в случаите, при които ще се реализира данъчен ефект чрез бъдеща печалба.

ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Временна разлика	31.12.2020		Движение на отсрочените данъци 2021г.				31.12.2021	
	Данъчна основа	Временна разлика	увеличение		намаление		Данъчна основа	Временна разлика
			Данъчна основа	Временна разлика	Данъчна основа	Временна разлика		
Пасиви по отсрочени данъци								
Амортизации	1,965	196	49	5	63	6	1,952	195
Общо пасиви:	1,965	196	49	5	63	6	1,952	195

Временна разлика	31.12.2021		Движение на отсрочените данъци 2022г.				31.12.2022	
	Данъчна основа	Временна разлика	увеличение		намаление		Данъчна основа	Временна разлика
			Данъчна основа	Временна разлика	Данъчна основа	Временна разлика		
Пасиви по отсрочени данъци								
Амортизации	1,952	195	37	4	33	3	1,956	196
Общо пасиви:	1,952	195	37	4	33	3	1,956	196

При признаване на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружеството да генерира достатъчна данъчна печалба. Данъчните власти могат по всяко време да извършат проверка на счетоводните регистри в рамките на 5 години след отчетния период, като е възможно да наложат допълнителни данъци и глоби. Ръководството на Групата не смята, че съществуват обстоятелства, които биха довели до съществени данъчни задължения съгласно посоченото по-горе естество.

12. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	Земи и сгради	Машини и оборудване	Разходи за придобиване	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Отчетна стойност:				
На 1 януари 2022 г.	5,472	16,064	2,889	24,425
Придобити		336	2,485	2,821
Трансфери		2,887	(2,887)	-
Отписани		(196)	(35)	(231)
На 31 декември 2022 г.	5,472	19,091	2,452	27,015
Придобити		449	918	1,367
Трансфери		869	(869)	-
Отписани		(453)		(453)
На 30 юни 2023 г.	5,472	19,956	2,501	27,929
Амортизация:				
На 1 януари 2022 г.	3,908	10,218	-	14,126
Начислена амортизация за годината	158	1,008		1,166
Отписана		(196)		(196)
На 31 декември 2022 г.	4,066	11,030	-	15,096
Начислена амортизация за годината	64	619		683
Отписана		(453)		(453)
На 30 юни 2023 г	4,130	11,196	-	15,326
Балансова стойност:				
На 1 януари 2022 г.	1,564	5,846	2,889	10,299
На 31 декември 2022 г.	1,406	8,061	2,452	11,919
На 30 юни 2023 г	1,342	8,760	2,501	12,603

Земите и сградите на дружеството към 30 юни включват:

- Земи на стойност 446 хил лв (2022 г. 446 хил. лв.);
- Сгради, с балансова стойност 732 хил. лв (2022 г.: 783 хил.лв.). Част от тях са преоценени през 2003 г. и имат към 31.12.2022 г. преоценъчен резерв в размер на 128 хил. лв.

Разходите за придобиване на дълготрайни материални активи към 30 юни 2022 г. включват :

- разходи за СМР 2,399 хил.лв. (31.12.2022 г.: 2,089 хил. лв.);
 - разходи за машини и оборудване 92 хил лв (31.12.2022: 352 хил. лв.)
 - разходи за придобиване на програмни продукти - 10 хил.лв. (31.12.2022 г.: 10 хил. лв.).
- Финансирането е от собствени и привлечени средства.

Към 30 юни балансовата стойност на машини, съоръжения и оборудване включва машини и оборудване, закупени по договори за финансиране по оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика 2007-2013 г.” и оперативна програма "Иновации и конкурентноспособност 2014-2020“ както следва:

- за апретурно производство на стойност 0 хил. лв. (31.12.2022 г.: 0 хил. лв.);
- за тъкачно производство на стойност 65 хил. лв. (31.12.2022 г.: 194 хил. лв.);
- за осигуряване здравословни и безопасни условия на труд на стойност 116 хил. лв. (31.12.2022 г.: 128 хил. лв.)

за осигуряване здравословни и безопасни условия на труд на стойност 128 хил. лв. (31.12.2022 г.: 134 хил. лв.)

Към 30 юни 2023 г. няма ипотечни на недвижими имоти във връзка с договорени заеми и банкови овърдрафти (31.12.2022 г.: 0 хил. лв.).

Обезценка на имоти, машини и съоръжения

Към 31.12.2015 г. е извършен такъв преглед и на ключовите машините и съоръжения със съдействието на независими лицензирани оценители. Към 30.06.2023 г ръководството на Групата отново е направило анализ на ценовите промени за ключовите му активи и е определило, че не са налице индикатори, че балансовата

МАК АД – ГРУПА
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАН МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ КЪМ 30.06.2023 г.

стойност на активите надвишава тяхната възстановима стойност или че има основание за извършване на преоценка или обезценка на активите преди изтичане на приетия обичаен период от пет години.

13. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

Отдадени на трети страни	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Балансова стойност на 1 януари	3,231	3,371
Придобити	-	-
Начислена амортизация за годината	<u>(73)</u>	<u>(140)</u>
Балансова стойност	<u>3,158</u>	<u>3,231</u>
	<u>2022</u>	<u>2022</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Отчетна стойност на 1 януари	4,309	4,309
Придобити	-	-
Натрупана амортизация	<u>(1,151)</u>	<u>(1,078)</u>
Балансова стойност	<u>3,158</u>	<u>3,231</u>

Дружеството отдава за временно и възмездно ползване сгради и оборудване на дъщерни дружества и трети страни, опериращи на територията на МАК АД.

През отчетния период приходите от наем на инвестиционни имоти са 135 хил. лева (към 30.06.2022 г.: 81 хил. лв.).

Амортизацията се изчислява на база на линейния метод за срока на полезния живот на инвестиционните имоти. Полезният живот на включените в инвестиционния имот активи е определен, както следва:

	<u>Полезен живот</u>
Сгради	40 години

14. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	<u>Права върху собственост</u>	<u>Програмни продукти</u>	<u>Други активи</u>	<u>Общо</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Отчетна стойност:				
На 1 януари 2022г.	13	113	92	218
Постъпили			22	22
На 31 декември 2022 г.	<u>13</u>	<u>113</u>	114	<u>240</u>
Постъпили		1		1
Излезли				
На 30 юни 2023 г.	<u>13</u>	<u>114</u>	<u>114</u>	<u>241</u>
Амортизация:				
На 1 януари 2022 г.	11	111	90	212
Постъпили	1	1	3	5
Излезли				
На 31 декември 2022 г.	<u>12</u>	<u>112</u>	<u>93</u>	<u>217</u>
Постъпили		1	4	5
Излезли				
На 30 юни 2023 г.	<u>12</u>	<u>113</u>	<u>97</u>	<u>222</u>
Балансова стойност:				
На 1 януари 2022 г.	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>6</u>
На 31 декември 2022 г.	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>21</u>	<u>23</u>
На 30 юни 2023 г.	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>17</u>	<u>19</u>

Отчетната стойност на напълно амортизираните нематериални дълготрайни активи, които се ползват в дейността на дружеството по групи активи е както следва:

- права върху интелектуална собственост – 6 хил. лв. (31.12.2022 г.: 6 хил.лв.);
- програмни продукти – 111 хил. лв. (31.12.2022 г.: 111 хил.лв.);
- други – 86 хил. лв. (31.12.2022 г.: 86 хил. лв.)

15. ИНВЕСТИЦИИ В ДРУГИ ДРУЖЕСТВА

Дългосрочни инвестиции в други дружества, отчитани по себестойност.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
„Орг. по оползотворяване на текстил и обувки“ АД 3% от капитала	2	2
	<u>2</u>	<u>2</u>

На всяка дата на отчета за финансово състояние ръководството прави анализ и оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции в дъщерни дружества.

16. НЕТЕКУЩИ ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Заем предоставен на тр. страни	40	40
Лихви по заем тр. страни	6	6
	<u>46</u>	<u>46</u>

Предоставените дългосрочни заеми на трети лица са с цел подпомагане за финансиране на дейности на тези предприятия по общи стратегически цели.

- Договорен размер 50 хил. лв; лихвен процент – 4,0%; салдо към 31.12.2022 г. – 40 хил. лв. главница и 6 хил. лв. лихви.

Към 30.06.2023 г няма предоставени заеми на дъщерни дружества.

17. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Материали (по себестойност)	4,960	6,074
Стоки (по себестойност)	355	467
Минус: Натрупана обезценка на стоки		
Стоки(по по-ниската от себестойност и нетна реализируема стойност)	355	467
Незавършено производство	6,238	4,418
Продукция	5,390	8,199
	<u>16,943</u>	<u>19,158</u>

Ръководството на Дружеството счита, че към 30.06.2023 г. материалните запаси могат да бъдат реализирани поне по тяхната себестойност.

18. ТЕКУЩИ ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ИВЗЕМАНИЯ

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Търговски вземания нето	3,309	1,416
Предоставени аванси	1,316	1,461
Съдебни вземания	13	13
Предплатени разходи(застраховки и абонаменти)	47	46
Вземания по предоставени депозити за гаранции	31	180
Други	8	8
	<u>4,724</u>	<u>3,124</u>

Търговските вземания не са лихвоносни и обикновено, са със срок на плащане до 45-90 дни.

Вземанията по депозити за гаранции са: в лева 31 хил.лв. (31.12.2022 г.: 180 хил. лв)

Ръководството е преценило на база направен анализ съобразно критериите за риск от кредитни загуби, че такива не съществуват към 30.06.2023 г.

19. ДАНЪЦИ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

	2023	2022
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Авансови вноски по ЗКПО	16	-
ДДС за възстановяване	298	539
	314	539

20. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	2023	2022
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Парични средства в банкови сметки	878	519
Парични средства в брой	5	-
Блокирани парични средства по акредитиви	165	182
	1,048	701

Паричните средства в банкови сметки се олихвяват с плаващи лихвени проценти, базирани на дневните лихвени проценти по банкови депозити. Към 30.06.2023 г. стойността на паричните средства е 1,048 хил. лв. (31.12.2022 г. : 701 хил. лв.).

Паричните средства в каса са 5 хил. лв. (31.12.2022 г 0.)

Паричните средства по разплащателните сметки са: в лева – 98 хил.лв. (31.12.2022 г.: 236 хил. лв.), в евро –780 хил.лв. (31.12.2022 г.: 283 хил. лв.), в щатски долари – 0 лв (31.12.2022 г.: 0 хил. лв.).

Блокираните паричните средства са по издадени акредитиви в щатски долари в размер на 165 хил. лв. (31.12.2022 г.: 135 хил. лв. и 47 хил. лв. за изплащане на дивидененти).

В резултат на направените анализи и приложената методика за изчисление на очаквани кредитни загуби на парични средства и еквиваленти, ръководството е определило, че не е необходима обезценка на паричните средства и еквиваленти. Поради това дружеството не е признало провизия за обезценка за очаквани кредитни загуби на парични средства и еквиваленти към 30.06.2023 г. и 31.12.2022 г.

21. СОБСТВЕН КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Собственият капитал на Дружеството се състои от:

Основен капитал включващ :

Регистриран капитал – представен по номинална стойност съгласно съдебно решение за регистрация.

Невнесен капитал – представлява невнесената част от основния капитал по номинален размер.

Изкупени собствени акции- представени по стойността платена за обратното придобиване.

Регистриран капитал

	30.06.2023	31.12.2022
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
404.721 броя обикновени акции с номинална стойност 1 лв. всяка	405	405
<i>в т.ч държани от миноритарни акционери</i>	41	41

Всички обикновени акции са изцяло платени. Акциите на дружеството са обикновени, безналични с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и са регистрирани за търговия на Българска фондова борса – София АД, Алтернативен пазар (BaSe), Сегмент акции с борсов код – МАК, ISIN код: BG11MAGAAT11

МАК АД – ГРУПА**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАН МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ КЪМ 30.06.2023 г.**

Доход на акция

Всички обикновени акции са изцяло платени.

Изчисляването на дохода на акция към 30.06.2023г. на консолидирана база се извършва на база нетната печалба на собствениците на обикновени акции 5,906 хил лв (31.12.2022: 4,299 хил лв.) и среднопретегления брой към 30.06.2023 г. – 404 721 броя (31.12.2022 г.: 404 721 бр.). Изчислен на база среднопретеглен брой акции към 30.06.2023 г. дохода на акция е 14,59 лв (31.12.2022 г.: 3,72 лв)

Резерви включващи:

Общи резерви –представяват фонд Резервен, който се формира по изискване на Търговския закон и устава на дружеството, и включва суми от разпределение на печалбата за фонд Резервен в размер на 53 хил. лв. (31.12.2022 г.: 53 хил. лв.)

Допълнителни резерви – образувани по решение на общото събрание на дружеството от разпределение на финансов резултат и ревалоризация на активи и пасиви /преизчисление за свръхинфлация / към 31.12.1997г.

Резерв от последващи оценки на активи – формиран от извършвани преоценки на активи до 01.01.2002г по действащото законодателство и еднократна оценка на активи към 01.01.2003г.

Дружеството е приело счетоводна политика да отразява корекции от промяна на счетоводна политика и фундаментални грешки чрез коригиране на салдото на неразпределената печалба в отчетния период.

Резерви	Резерв от	Общи	Други	Общо
	последващ			
	и оценки			
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
На 1 януари 2022 г.	139	53	12,255	12,447
Други намаления	(11)			(11)
На 31 декември 2022 г.	128	53	12,255	12,436
Фонд Резервен				
На 30 юни 2023 г.	128	53	12,255	12,436

Неразпределена печалба включваща:

Неразпределена към датата на финансовия отчет натрупана печалба от предходни периоди.

Непокрита към датата на финансовия отчет натрупана загуба от предходни периоди.

Печалба/загуба от периода.

Основната цел на управлението на капитала на Дружеството е да се осигури стабилен кредитен рейтинг и капиталови показатели, с оглед продължаващото функциониране на бизнеса и максимизиране на стойността му за акционерите.

Дружеството следи собствения си капитал чрез реализираният финансов резултат. За отчетния период структурата е както следва:

	06/2023	12/ 2022
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Неразпределена печалба от предходни периоди	16,072	14,567
Нетна печалба за годината	5,906	1,506
Неразпределена печалба общо	21,978	16,073
Среднопретеглен брой акции	404 721	404 721
Нетен доход на акция	14,59	3,72

22. ЗАЕМИ**22.1. ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАЕМИ**

	2023	2022
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Задължения по заеми текуща част		
Задължения по договор за финансов лизинг	115	118
	115	118

МАК АД – ГРУПА
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАН МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ КЪМ 30.06.2023 г.

Дългосрочните заеми включват:

Вид валута	Договори за финансов лизинг			30.06.2023		31.12.2022		
	Договоре на сума на заема хил. лв.	Падеж	Дългосрочна част хил.лв.	Краткосрочна част хил.лв	Общо хил.лв.	Дългосрочна част хил. лв.	Краткосрочна част хил.лв.	Общо хил.лв.
евро	193	30.08.2027	81	24	105			-
евро	38	07.12.2027	34		34			
		ОБЩО	115	24	139	-	-	-

На 30.08.2022г. е сключен договор за финансов лизинг с ОББ Интерлийз ЕАД за автомобили със срок 5 години и проста годишна лихва 1,75% . Към 30.06.2023 г остатъкът по договора е 88 хил. лв дългосрочна част и 24 хил. лв. краткосрочна част.

На 07.12.2022г. е сключен договор за финансов лизинг с ОББ Интерлийз ЕАД за автомобили със срок 5 години и проста годишна лихва 2,90% . Към 30.06.2023 г остатъкът по договора е 30 хил. лв дългосрочна част и 8 хил. лв. краткосрочна част.

22.2. КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ

Краткосрочните банкови заеми включват:

Вид валута	Договорена сума EUR	Падеж	30.06.2023 Хил.лв.	31.12.2022 Хил.лв.
Банкови заеми (овърдрафти)				
евро	750 000,00	10.07.2023	-	1,116
евро	1 000 000,00	09.09.2023	-	1,345

На 07.07.2020 г. е сключен договор за банков кредит с ОББ за оборотни средства с общ лимит 750 хил евро при лихвен процент тримесечен EURIBOR плюс надбавка 1,6% , но не по-малко от 1,30% и срок на погасяване 10.07.2021 г. За обезпечение на вземането в полза на банката е учреден особен залог на машини. Договорът е продължен за втора поредна година до 10.07.2023г. Към 30.06.2023 усвоената и неиздължена сума е 0 хил. лв. главница.

На 09.09.2022 г. е сключен договор за кредитна линия и акредитиви с Банка ДСК АД за оборотни средства и акредитиви с общ лимит 1 млн. евро при лихвен процент 1м EURIBOR плюс надбавка 1,7%, и срок на погасяване 09.09.2023 г. За обезпечение на вземането в полза на банката е учреден особен залог на вземания по банкови сметки и особен залог на машини. Към 30.06.2023 усвоената и неиздължена сума е 0 хил. лв. главница.

23. ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране нетекуща част	256	256
	256	256

Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на дружеството за изплащане на обезщетения на лица от наетия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст. Съгласно Кодекса на труда в България всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия

му стаж, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране. Това е план с дефинирани доходи (Приложение № 28).

За определяне на тези задължения дружеството е направило актюерска оценка към 31.12.2022 г, като е ползвало услугите на сертифициран актюер.

24. БЕЗВЪЗМЕЗДНИ СРЕДСТВА, ПРЕДОСТАВЕНИ ОТ ДЪРЖАВАТА

Правителствените финансираня са по сключени договори с МИ по оперативна програма ОП „Иновации и конкурентноспособност“ 2014-2020 г. и оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Финансиране за ДМА по ОП „Иновации и конкурентноспособност“ дългосрочна част	-	-
Финансиране за ДМА по ОП „Развитие на човешките ресурси“ дългосрочна част	51	51
Финансиране по програма Еразъм +	-	-
	<u>51</u>	<u>51</u>

Таблицата по-долу представя дългосрочната и краткосрочна част на получените финансираня по видове.

Финансирането е по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие за проект „Подобряване на производствения капацитет и повишаване на експортния потенциал на "МАК" АД - Габрово“ както и по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020, по Процедура BG05M9OP001-1.008: „Добри и безопасни условия на труд“.

31.12.2022

30.06.2023

	<i>Дългосрочна част Хил. Лв.</i>	<i>Краткосроч на част Хил. Лв.</i>	<i>Общо</i>		<i>Краткосрочна част Хил.Лв.</i>	<i>Общо</i>	
			<i>Дългосрочна Хил. Лв.</i>			<i>Лв.</i>	<i>Хил.</i>
Придобиване на машини и оборудване за тъкачно производство	-	37	37		112		112
Добри и безопасни условия на труд	51	49	100	51	60		111
Финансиране по програма ЕРР-1-2019-1 ВГ						-	
	51	86	137	51	172		223

Краткосрочната част от финансиранята ще бъде призната като текущ приход през следващите 12 месеца от датата на годишния индивидуален отчет за финансовото състояние и е представена като „Правителствени финансираня“.

25. ТЕКУЩИ ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Търговски задължения към трети лица	1,452	3,714
Задължения за дивиденди към акционери	156	158
Получени аванси от клиенти	1,011	1,863
Задължения по застраховки	6	21
Други	34	4
	<u>2,659</u>	<u>5,760</u>

Посочените по-горе търговски задълженията не са лихвоносни и обичайно, се уреждат в 30 или 90 дневен срок. Данъчните и осигурителните задължения не са лихвоносни и се уреждат в законово установените срокове.

Групата няма просрочени търговски задължения.

26. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Корпоративен данък	-	61
Местни данъци и такси	28	27
Данък по ЗДДФЛ за тр. Правоотношения	67	44
Данъци върху разходи	-	9
	<u>95</u>	<u>141</u>

Данъчните и осигурителните задължения са лихвоносни и се уреждат в законово установените срокове.

27. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Задължения за работна заплата	290	290
Задължения за неизползвани отпуски и дължими осигуровки	152	247
Задължения към персонала при пенсиониране текуща част	49	49
Задължения към осигурителни институции	139	129
	<u>630</u>	<u>715</u>

28. ДОХОДИ НА ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ

Съгласно българското трудово законодателство, Групата е задължено да изплати на служителите си при пенсиониране от две до шест брутни месечни заплати в зависимост от прослужения стаж в предприятието. Ако служител е работил в МАК АД в продължение на 10 години, той получава шест брутни месечни заплати при пенсиониране, а ако е работил по - малко от 10 години – две брутни месечни заплати. Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран.

Компонентите на разходите за доходи на персонала при пенсиониране, посочени в актюерските доклади и признати в отчета за доходите и задълженията, признати в баланса към 31.12.2022 г. и 31.12.2022 г. са обобщени по-долу:

Разходи за доходи на персонала при пенсиониране

МАК АД – ГРУПА
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАН МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ КЪМ 30.06.2023 г.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Разходи за текущ стаж		(42)
Разходи за лихви		(4)
Разходи за минал стаж		-
Нетни актюерски печалби/загуби признати през годината		
Компоненти на разходите по планове с дефинирани, признати в отчета за доходите		(46)

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Ефекти от последващи оценки на задълженията към персонала при пенсиониране в т.ч.		
Актюерски печалби/загуби от промени в демографските предположения		(3)
Актюерски печалби/загуби от промени във финансовите предположения		(22)
Актюерски печалби/загуби от корекции, дължащи се на минал опит		88
Компоненти на разходите по планове с дефинирани, признати в други компоненти на всеобхватния доход		64

Промените в настоящата стойност на задължението за доходи на наети лица при пенсиониране са както следва:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Сегашна стойност на задължението на 1 януари		228
Разходи за текущ стаж		42
Разходи за лихви		4
Разходи за минал стаж		-
Изплатени доходи на персонала		(32)
Ефекти от последващи оценки на задълженията към персонала при пенсиониране в т.ч.		
Актюерски печалби/загуби от промени в демографските предположения		(3)
Актюерски печалби/загуби от промени във финансовите предположения		(22)
Актюерски печалби/загуби от корекции, дължащи се на минал опит		88
Сегашна стойност на задължението на 31 декември		305

Основните предположения, използвани от актюера, при определяне на задълженията за доходи на наети лица при пенсиониране са посочени по-долу:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Норма на дисконтиране	1,50%	0,20%
Текучество на персонала	NORMDIST(t;10;4;1)	NORMDIST(t;10;4;1)
Бъдещо увеличение на възнагражденията	5%	5%

29. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Дружествата, които са свързани с МАК АД и вида на тяхната свързаност са както следва:

<i>Свързани лица</i>	<i>Вид на свързаност</i>	<i>Период на свързаност</i>
Дюкер ООД	Дружество акционер със значително участие	2023 г. и 2022 г.
Мак-В ЕООД	Дъщерно дружество	2023 г. и 2022 г.
Мак Ейч Ди ЕООД	Дъщерно дружество	2023 г. и 2022 г.
КЮБИ ЕАД	Дружество, контролирано от дружество акционер със значително участие	2023 г. и 2022 г.

МАК АД – ГРУПА
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАН МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ КЪМ 30.06.2023 г.

Извършените продажби от МАК АД на дружества, свързани с него към 30 юни са както следва:

Продажби на свързани лица

Продажби на готова продукция, стоки и услуги за:

	2023	2022
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Дъщерни дружества	8,882	9,286
Дружество, свързано с ключов управленски персонал	212	165
	9,094	9,451

Приходи от дялови участия от:

	2023	2022
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Дивидент от дъщерни дружества	-	-
	-	-

Доставки на материални запаси и услуги от:

	2023	2022
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Дъщерни дружества	15,098	11,252
Дружество, свързано с ключов управленски персонал	106	148
	15,204	11,400

Вземания от свързани предприятия по видове са както следва

Вземания по договори с клиенти стоки и услуги за:

	2023	2022
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Дъщерни дружества	5,075	3,913
Дружество, свързано с ключов управленски персонал	-	1
	5,075	3,914

Задължения по договори с клиенти стоки и услуги за:

	2023	2022
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Задължения към акционери за дивиденди	156	158
Дъщерни дружества	2,505	1,266
Дружество, свързано с ключов управленски персонал	58	25
	2,719	1,449

Дружеството няма сключени сделки със заинтересовани лица за отчетния период.

Условия на сделките със свързани лица

Продажбите на и покупките от свързани лица се извършват по договорени цени. Неиздължените салда в края на годината са необезпечени, безлихвени (с изключение на заемите) и уреждането им се извършва с парични средства. За вземанията от или задълженията към свързани лица не са предоставени или получени гаранции. Вземанията от свързани предприятия към 30.06.2023 г. са със срок за плащане от 45 до 270 дни, а на задълженията от 30 до 180 дни. Преглед за риск от кредитни загуби се извършва всяка финансова година на база на анализ на финансовото състояние на свързаното лице и пазара, на който то оперира. Ръководството е преценило на база направен анализ съобразно критериите за риск от кредитни загуби, че такива не съществуват към 30.06.2023 г.

30. АНГАЖИМЕНТИ И УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Към 30.06.2023 г. няма издадени банкови гаранции в полза на трети лица. Дружеството е предоставило в полза на банки по получени заеми следното обезпечение като особен залог: Машини с балансова стойност 30.06.2023 г. 4,692 хил. лв. (31.12.2022 г: 2,085 хил. лв.)

Ръководството на Дружеството не счита, че съществуват съществени рискове в резултат на динамичната фискална и регулаторна среда в България, които биха наложили корекции във финансовия отчет към 30.06.2023 г.

Правни искове

Към 30.06.2023 г. няма съдебни дела.

31. ЦЕЛИ И ПОЛИТИКА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

Основните финансови пасиви на Групата включват лихвоносни заеми и привлечени средства, и търговски задължения. Основната цел на тези финансови инструменти е да се осигури финансиране за дейността на Дружеството. Групата притежава финансови активи като например, търговски вземания и парични средства и краткосрочни депозити, които възникват пряко от дейността.

Към 30.06.2023 г., както и през 2022 г., Дружеството не притежава и не търгува с деривативни финансови инструменти.

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Групата са пазарен риск, лихвен риск, ликвиден риск, валутен риск и кредитен риск. Политиката, която ръководството на Групата прилага за управление на тези рискове, е обобщена по-долу.

Пазарен риск

Пазарният риск е свързан с вероятността за неблагоприятни промени в пазарната конюнктура – ценовите равнища на продуктите, които произвеждат дружествата, обема на търсене и предлагане, конкурентната среда. Групата не е изложено на съществен ценови риск от негативни промени в доставните цени на материали и резервните части. Досегашната практика показва, че движението на цените е плавно и предвидимо – определя се предимно от появата на нови или подобрени продукти.

Ценови риск

Групата е изложена от една страна, на ценови риск от два фактора:

- а) евентуално нарастване на доставните цени на суровините и материалите, доколкото над 80 % от използваните суровини са от внос и заемат средно 50 % от разходите за производство; и
- б) нарастващата конкуренция на българския и международен пазар, намираща отражение и в цените на тъканите и конфекционираниято облекло.

За минимизиране на това влияние дружеството прилага фирмена стратегия, целяща оптимизиране на производствените разходи, валидиране на алтернативни доставчици предлагащи изгодни търговски условия, разширяване на номенклатурата чрез разработване на нови за пазара артикули и не на последно място гъвкава маркетингова и ценова политика. Ценовата политика е функция от три основни фактора - структура на разходите, цени на конкуренти и покупателна възможност на потребителите.

Лихвен риск

Групата е изложена на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, основно, по отношение краткосрочните и дългосрочни си финансови пасиви с променлив (плаващ) лихвен процент. Политиката на Дружеството е да управлява разходите за лихви чрез използване на финансови инструменти, както с фиксирани, така и с плаващи лихвени проценти.

Основните финансови инструменти са различни от деривативи, включват банкови заеми, облигации, финансови лизинги, парични средства и депозити. Основната цел на тези финансови инструменти е да се осигури финансиране за дейността на дружеството. Групата притежава и различни други финансови инструменти, като например вземания по продажби и задължения към доставчици, които възникват пряко от дейността.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Групата да не е в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. Тя провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства, добра способност на финансиране на стопанската си дейност, включително чрез осигуряване и поддържане на адекватни кредитни ресурси и улеснения, постоянно контролно наблюдение на фактическите и прогнозни парични потоци по периоди напред и поддържане на равновесие между матуритетните граници на активите

и пасивите на дружествата. Това е способността им да изплащат текущите си задължения с наличните краткотрайни активи. Групата поддържа достатъчно парични средства по разплащателните си сметки, за да може да погасява текущите си задължения в срок, но поради дългия период на обръщение на материалните запаси понякога изпитва затруднения.

Ефективното управление на ликвидността на Групата предполага осигуряване на достатъчно оборотни средства, предимно, чрез поддържане на неизползвани разрешени кредитни линии и краткосрочно финансиране от свързани лица.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите недеривативни пасиви на Групата, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет към датата на отчета за финансово състояние. Таблицата е изготвена на база на недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която задължението е изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

Към 30 юни 2023 г.

	На поискван е	< 3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	> 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Дългосрочни и краткосрочни банкови заеми	-	-	-	-	-	-
Задължения по лизингови договори	-	-	24	115	-	139
Други заеми и задължения	-	3,469	-	503	-	3,972
Общо пасиви	-	3,469	24	618	-	4,111

Към 31 декември 2022 г.

	На поискван е	< 3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	> 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Дългосрочни и краткосрочни банкови заеми	-	-	2,461	-	-	2,461
Задължения по лизингови договори	-	-	24	126	-	150
Други заеми и задължения	-	6,788	-	503	-	7,291
Общо пасиви	-	6,788	2,485	629	-	9,902

Парични средства

Паричните средства на Групата и разплащателните операции са съсредоточени основно в различни първокласни банки. За изчислението на очакваните кредитни загуби по паричните средства и еквиваленти се прилага рейтингов модел, като се използват рейтингите на банките, определени от международно признати рейтингови фирми като Moody's, Fitch, S&P, BCRA и Bloomberg и референтните публични данни за PD (вероятности за неизпълнение), отговарящи на рейтинга на съответната банка. Ръководството следи текущо промяната на рейтинга на съответната банка, за да оценява наличието на завишен кредитен риск, текущото управление на входящите и изходящи парични потоци и разпределението на наличностите по банкови сметки и банки.

Валутен риск

Групата извършва своята дейност при активен обмен с чуждестранни доставчици и клиенти. Поради това то е изложено на валутен риск, основно спрямо щатския долар. Дружеството доставя част от основните си суровини и материали в щатски долари. Валутният риск е свързан с негативното движение на валутния

МАК АД – ГРУПА
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАН МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ КЪМ 30.06.2023 г.

курс на щатския долар спрямо българския лев при бъдещите стопански операции, по признатите валутни активи и пасиви.

Останалата част от операциите на дружеството обичайно са деноминирани в български лева и/или в евро. Дружеството реализира значителна част от готовата си продукция в евро и по този начин елиминира валутния риск.

За контролиране на валутния риск в дружеството има въведена система на планиране на доставките от внос, за продажбите в чуждестранна валута, както и процедури за ежедневно наблюдение на движенията във валутния курс на щатския долар и контрол върху предстоящи плащания.

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала дружеството цели да създаде и поддържа възможности да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвращаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала.

Групата текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост. Това съотношение се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на ангажирания капитал. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства така, както са посочени в отчета за финансовото състояние и паричните средства и парични еквиваленти. Общата сума на ангажирания капитал е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал.

През 2022 г. стратегията на ръководството на Групата е да се поддържа съотношение в рамките на 15% - 20% (2022 г.: 10% – 15%).

В таблицата по-долу са представени съотношенията на задлъжнялост на база структура на капитала:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Общо дългов капитал, в т.ч.	4,111	9,902
Заеми от банки		2,461
Здължения по лизингови договори	115	150
Намален с: пари и парични еквиваленти	(1,048)	(701)
Нетен дългов капитал	3,063	9,201
Собствен капитал	34,819	28,914
Общо капитал	37,882	38,115
Коефициент на задлъжнялост(нетен дълг/общо капитал)	8.08%	24,14%

Кредитен риск

Групата търгува единствено с утвърдени, платежоспособни контрагенти. Неговата политика е, че всички клиенти, които желаят да търгуват на отложено плащане, подлежат на процедури за проверка на тяхната платежоспособност. Освен това, салдата по търговските вземанията се следят текущо, в резултат на което експозицията на Групата по трудносъбираеми и несъбираеми вземания не е съществена. Групата отчита транзакции и вземания по продажби от свързани лица. Съществените експозиции се очаква да бъдат уредени в хода на нормалния кредитен срок.

Кредитният риск, който възниква от другите финансови активи на Групата, като например, парични средства и други финансови активи, представлява кредитната експозицията на Дружеството, произтичаща от възможността неговите контрагенти да не изпълнят своите задължения.

Максималната кредитна експозиция на Групата по повод на признатите финансови активи, възлиза на съответната им стойност по баланса към 30.06.2023 г.

32. СЪБИТИЯ СЛЕД ОТЧЕТНАТА ДАТА

Не са настъпили събития след датата на баланса, които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания в настоящия индивидуален финансов отчет на Дружеството.